

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
Примљено: 17. 8. 2015.
Универзитет у Нишу

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета Универзитета у Нишу број 221/1-5-01, на седници одржаној 15. јула 2015. године, именована је стручна Комисија за припрему и писање извештаја за избор једног сарадника у настави, у звање *асистент* за ужу научну област: „Комуникологија, језик и студије медија“ (*Медијско право и Медијска етика*), у следећем саставу:

1. **Др Јелена Вучковић**,
доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа научна област: Јавно право и Теорија права
2. **Др Зоран Арацки**,
доцент Филозофског факултета Универзитета у Нишу,
ужа научна област: Друштвено-хуманистичке науке и медији
3. **Проф. др Владета Радовић**,
ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу,
ужа научна област: Теорија медија

Конкурс је објављен 2. јула 2015. године, у дневном листу Народне новине.
На основу детаљног увида у достављени материјал, Комисија подноси Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу, следећи

ИЗВЕШТАЈ

Комисија је констатовала да се на расписани Конкурс за избор сарадника у звање асистент за ужу научну област Комуникологија, језик и студије медија (*Медијско право и Медијска етика*), пријавио један кандидат:

1. **Андреј Благојевић** из Ниша.

Кандидат је у Законом и конкурсом предвиђеном року поднео пријаву и доставио сву потребну документацију. Увидом у приложену конкурсну документацију, Комисија износи релевантне податке о овом кандидату.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

1.1. Лични подаци

Андреј Благојевић је рођен 8. јануара 1987. године у Нишу, где и данас живи, у улици Булевар др Зорана Ђинђића 58а.

1.2. Подаци о досадашњем образовању

По завршетку основне школе, коју је похађао паралелно са нижом музичком школом – одсек клавир, Андреј Благојевић је уписао гимназију „Бора Станковић“ у Нишу, друштвено-језички смер, и завршио је са одличним успехом јуна 2006. год. Након тога је уписао Правни факултет у Нишу на којем је 2013. године дипломирао и стекао стручни назив „дипломирани правник“. Исте године уписао је мастер студије Новинарства на Филозофском факултету у Нишу, које је завршио 24. октобра 2014. год. са просечном оценом 9.86 током студија, одбранивши мастер рад под називом „Правна регулација и етичка питања у савременом новинарству у Србији“ са оценом 10, чиме је стекао академски назив Мастер журналиста. Исте године уписао је докторске студије права на Правном факултету у Нишу, Јавноправни смер, положивши, најпре, приступни испит из предмета Медијско право, а затим и друге испите из прве године ових студија са просечном оценом 10. Кандидат је посебно заинтересован за област медијске регулативе и новинарске етике, тако да је и тема мастер рада, урађен под менторством доц. др Зорана Арацког, задржана у датој области, за коју Кандидат планира и своју докторску дисертацију.

Током основних академских студија, у два наврата, провео је по неколико месеци радећи у САД и стекао диплому из знања енглеског језика – напредни ниво. Поред тога, поседује диплому летњег курса енглеског језика Callan школе у Лондону, као и диплому за познавање шпанског језика (ниво Б1).

Говори течно енглески и служи се шпанским језиком.

1.3. Професионална каријера

Андреј Благојевић је у току два семестра, у периоду од фебруара 2014., до јуна 2015. године био ангажован као демонстратор у настави на Департману за комунологију и новинарство Филозофског факултета Универзитета у Нишу и учествовао у припремању и извођењу вежби за предмете: „Новинарска етика“ и „Медијска етика“. На тај се начин, кандидат упознао и са основним принципима универзитетске наставе и стекао иницијално искуство у датој области.

У области медија, кандидат поседује и практично искуство, које је стекао као радио–водителј, радећи ауторску емисију у периоду од две године, на „Нишвил радију“, од 2005. до 2007. године.

Као ПР менаџер, представљао је Нишвил џез фестивал на конференцији у Амесфорту у Холандији 2010. године. Поред овога, у периоду од октобра 2013. до октобра 2014. године, био је ангажован као координатор за дисеминацију информација на пројекту: „Џез као мултикултурални израз“, чији је покровитељ Европска унија.

Кандидат је учествовао у организацији неколико догађаја на Филозофском факултету у Нишу, као што су: Прослава 10 година Департмана за новинарство, Јавна седница Савета за штампу Републике Србије на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, Гостовање Повереника за информације од јавног значаја Родољуба Шабића, и других.

Андреј Благојевић показује интересовање за даље научно и стручно усавршавање, о чему сведоче стручни и научни радови представљени на међународним конференцијама и објављени у зборницима радова и у научним часописима.

2. ПРЕГЛЕД ДОСАДАШЊЕГ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА

2.1. Саопштења на научним скуповима и конференцијама

Андреј Благојевић је учествовао са рефератом на **четири** међународне конференције:

2.1.1. „Језик, Књижевност, дискурс“, април 2014, Филозофски факултет Ниш.

2.1.2. „НИСУН“, новембар 2014, Филозофски факултет Ниш.

2.1.3. „ICRAE2014 – Challenges toward the future“, мај 2014, Универзитет „Luigj Gurakuqi“, Скадар, Албанија.

2.1.4. „ICHSS 2014 – International Conference on Humanities & Social Sciences“, јун 2014., Филозофски факултет Никшић, Будва, Црна Гора.

2.2. Научни радови

Кандидат има **осам** објављених радова у зборницима радова са научних скупова и у научним часописима, од којих су два на енглеском језику:

2.2.1. Aracki, Zoran & **Andrej Blagojevic**: ‘Manipulative Function of Corporal Media’, Mediterranean Journal of Social Sciences, Vol 5, No 13, MCSER Publishing, Rome Italy, June 2014, Doi> 10.5901& mjss.2014.v5n13p461, ISSN 2039-2117 (online), ISSN 2039-9340 (print), Index Copernicus Year 2012 Impact Faktor 6.44. , pp. 461-466. **M22**

2.2.2. Andrej Blagojević: 'Pravna regulacija i samoregulacija u tradicionalnom i onlajn novinarstvu u Srbiji', *Medijska kultura*, међународни (regionalni) научно стручни часопис из области медија, Свеска: *Medijski regulatori*, Nikšić, ISSN 1800-8577, COBISS.CG-ID 1725902406/ 2014. стр. 119 -132. **M51**

2.2.3. Јасенка Б. Стаматовић, **Андреј И. Благојевић**: 'Стратегије рекламирања и језик реклама на српској телевизији' *Lunar*, часопис за књижевност, језик, уметност и културу, ISSN 1450-8338, COBISS.SR.ID 151188999. год. XV / број 53 / 2014, Крагујевац, стр. 49-65. **M 53**

2.2.4. Andrej Blagojević: 'Pravna regulacija u onlajn novinarstvu – realnost ili nedostižni ideal?' *Medijski dijalozi*, часопис за истраживање медија и друштва, година VII, број 19,

Podgorica 2014. ISSN 1800-7074 COBISS.CG-ID 12734480, str. 477-492. **M51**

2.2.5. Zoran Aracki, Andrej Blagojevic: ‘Balkan Media and Global Integration Processes’. ICRAE2014 Conference - Paper Proceedings, ISSN: 2308-0825 The 2 nd International Conference on Research and Education – “Challenges Toward the Future” (ICRAE 2014), 30-31 May 2014, University of Shkodra “Luigj Gurakuqi”, Shkodra, Albania, ISSN: 2308-0825. **M63**

2.2.6. Благојевић, А: 'Правни дискурс у функцији заштите књижевног дела'. Зборник радова са конференције *Језик, књижевност, дискурс*. Уред. Б. Мишић Илић и В. Лопичић. Филозофски факултет Ниш. 2015. ISBN 978-86-7379-369-6. COBISS.SR-ID 214594060, стр. 165-168. **M14**

2.2.7. Благојевић, А. 'Ауторско право новинара у Србији и покушај његовог ускраћивања' *Наслеђе*. Часопис за књижевност, језик, уметност и културу. ISSN 1820-1768. COBISS.SR-ID 115085068. Година XI, бр. 27. Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац. 2014. стр.193-203. **M51**

2.2.8. Vuchkovich, E. Radovich, V., **Blagoyevich, A.** ‘Electronic communication and human rights the Republic of Serbia’ (Elektronska komunikacija i ljudska prava u Republici Srbiji), МЕЖДУНАРОДНАЯ АКАДЕМИЯ КОММУНИКОЛОГИИ, INTERNATIONAL ACADEMY OF COMMUNICOLOGY (International Scientific Journal), ISSN 2311-3065 (print) ISSN 2311-3332 (online) Москва 2015, Том 3 № 2 2015, стр. 148- 167.

2.3. АНАЛИЗА РАДОВА

2.3.1. У коауторском раду ‘Manipulative Function of Corporal Media’ анализирају се савремене промене које се уочавају код медија на балканаском простору и који све више постају идеолошко оруђе у рукама власника медија, а све мање служе потребама грађана. Аутори наводе да у модерном, корпоративном друштву, и медији постају корпоративни и истражују манипулативну функцију медија у земљама југоисточне Европе уз помоћ већег броја метода и истраживачких техника. Упоређујући наслове, садржину и фотографије из неколико дневних новина из земаља у окружењу, аутори закључују да су они готово идентични и да су резултат политичког договора између власника медија и владе, односно двеју елита које се налазе у симбиотичком односу. Процењујући, при том, да корпоративно новинарство озбиљно нарушава основе новинарске професије, аутори дају своје предлоге за нови модел функционисања медија који би их учинио одговорним чиниоцем друштва и омогућио формирање критичке свести читалачке публике, без које не може бити одговорног и демократског друштва.

2.3.2. У раду ‘Правна регулација и саморегулација у традиционалном и онлајн новинарству у Србији’, аутор истиче да савремено законодавство предвиђа правну заштиту медија од различитих унутрашњих и спољашњих фактора. Даје преглед закона који имају такву функцију и указује да су за новинаре важне и одредбе Закона о раду и одредбе Закона о ауторском и сродним правима. Даље се наводи да се заштита у области онлајн новинарства тешко остварује, јер је дисеминације новинских чланака путем интернета често без икакве ауторизације извештача и новинских агенција. Покушај заштите аутора огледа се у изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима из 2011. год., где се неовлашћено коришћење туђег ауторског дела, укључујући интернет медије и и блогове, подводи под законске оквире. Рад се даље бави питањем саморегулације у новинарству на основу *Етичког кодекса новинара* (2009), а исто тако, наглашава се потреба за успостављањем институције медијског омбудсмана као посредника између новинара и читаоца.

2.3.3. У раду ‘Стратегије рекламирања и језик реклама на српској телевизији’⁴ расправљано је о телевизијској реклами која, да би постигла циљ и ефекат и убедљиво допрла до жеља и потреба потрошача, користи велики број стратегија и строго одабране речи и изразе. У овом научном раду су детаљно образложени и адекватним примерима илустроване следеће стратегије рекламирања, као што су: ангажовање познатих личности за потребе реклама, фамилијаризација, номинализација и пасивизација, персонализација, недовршена компарација, тзв. ‘празна тврдња’, нејасна тврдња, тврдња о јединствености, научна или статистичка тврдња, изношење општих чињеница у виду информација, навод некорисних информација и ласкање купцу. Анализиран је специфичан језик телевизијских реклама на српској телевизији, наводе се најфреквентније речи и конструкције и дискутује о честом присуству англицизама у њима. Аутори најзад закључују да је језик реклама интригантан, јер балансира на дискутабилној и танкој граници између истине и лажи и да стратегије рекламирања могу бити предмет разних интердисциплинарних разматрања.

2.3.4. У раду ‘Правна регулација у онлајн новинарству – реалност или недостижни идеал?’⁵, аутор истиче да новинарство путем Интернета (Онлајн новинарство) представља

релативно нови вид новинарства које својом специфичношћу отвара многобројна питања, а међу њима и она која се дотичу његове правне регулације и саморегулације. Како су ове две области још у фази уређивања и стално се допуњују и мењају, тако је и рад посвећен правној заштити онлајн новинарства како у свету, тако и у Србији. У раду је прво разматран појам онлајн новинарства, потом настанак, предности и недостаци, након чега следи део о правној заштити онлајн новинара, где је разматран однос интернета и права у неколико сегмената. Даље је било расправр о улози посредника на интернету примером Француске где је усвојен тзв. *Xadoni* закон, назван према регулаторном телу основаном овим Законом, овлашћеним за реализацију тзв. правила троструког удара. Следи део о саморегулацији у онлајн новинарству, да би на крају рада аутор дао препоруке у вези са решавањем спорова у онлајн новинарству, користећи примере из праксе у САД.

2.3.5. „Balkan Media and Global Integration Processes“ је рад у коме се анализира начин на који најновије економске и политичке промене на Балкану, поготову процес европских интеграција, утичу на медије. Посебно место у овој анализи заузима утицај великих корпорација на медије који постају њихови мисионари и временом све више посежу за сензационализмом, занемарујући елементарне етичке и професионалне стандарде. Уместо да доприносе међурегионалној сарадњи на Балкану и баве се озбиљним садржајима у области транзиције и културе, који су заједнички за све земље овог простора, такви медији намећу вредносне моделе, понашања и навике западног света – сматрају аутори. Након детаљног описа таквих медија на Балкану, аутори постављају питање о томе да ли би модерни медији, упркос променама које им се дешавају, могли да допринесу развоју балканских земаља кроз неопходну регионалну сарадњу. Уверени су да је то могућно, као и да ће младе генерације пронаћи демократски формулу за нову повезаност балканских земаља и тако створити простор за њихов развој и еманципацију.

2.3.6. У раду „Правни дискурс у функцији заштите књижевног дела“, аутор најпре дефинише ауторско право као врсту интелектуалне својине, даје кратак историјски развој ауторског права у Србији, да би затим говорио о ауторском праву књижевника и о проблему заштите њихових дела у доба дигитализације. Наведено је да аутор књижевног дела често није у могућности да самоствари ауторску заштиту и економску експлоатацију свог дела, те је у Србији настао тренд оснивања колективних организација за остваривање ових права. Такође је веома важно истаћи и то да право које аутор има на своје дело, није неограничено и да Закон предвиђа одређене изузетке, поготову кад је реч о образовним установама, пре свега универзитетима. Поред овога, постоји и временска ограниченост у трајању правне заштите књижевних и других ауторских права, тако да се и овом питању посвећује наредни део рада. Закључује се да заштита аутора и његовог дела мора да прати развој технологије и да се прилагођава и мења у складу са свим променама у друштву.

2.3.7. У раду „Ауторско право новинара у Србији и покушај његовог ускраћивања“, анализирана је ауторскоправна заштита новинара у Републици Србији која се утврђује на основу Закона о ауторским и сродним правима. Најпре се дефинише ауторско право и указује како се оно примењује на новинарску професију. Нагласак је на повреди ауторског права у области новинарства, која се дефинише као недозвољена, односно, неовлашћена употреба туђег текста, без навођења извора, и уз потписивање себе као аутора. Затим се разматра један од горућих проблема из ове области – покушају имплементације Нацрта закона о изменама и допунама закона о ауторским и сродним правима Републике Србије који предвиђа додавање нове тачке по којој дневне новости и друге вести које имају карактер медијских информација не уживају ауторскоправну заштиту, већ су третирано као потрошачка добра. Међутим, услед општег неодобравања новинара Србије, процедура усвајања овог Нацрта закона је привремено обустављена, па је аутор закључио да је овај

покушај ускраћивања ауторског права новинара осујећен и да је реч о периоду исчекивања нових, функционалних решења.

2.3.8. Циљ рада „Правно регулисање електронске комуникације“, јесте да представи начин правног регулисања електронске комуникације у Србији, посредством анализе *Закона о електронским комуникацијама* из 2010. године и да укаже на поједине кључне недостатке који се односе на поштовање људских права. Предметни Закон, првенствено, уређује право на приватност, односно, неповредивост тајне писма, што улази у оквир општег права на личну слободу. Посебну пажњу привлаче и одредбе овог Закона, које регулишу: тајност електронских комуникација, законито пресретање и задржавање података, а које нису у сагласности са Уставом Републике Србије, те за последицу имају угрожавање Уставом и законом зајемчених људских права. Закључак је да у различитим законима који регулишу ову материју налазимо и поједине, усамљене, одредбе које ипак дају могућност одређеним државним структурама извршне власти да, без судске одлуке у конкретном случају, могу обрађивати, пресретати и задржавати електронске податке, што је у потпуности противно Уставу Републике Србије, као и у супротности са демократским тенденцијама савременог друштва.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

После детаљне анализе достављене документације Комисија једногласно констатује да пријављени кандидат, **Андреј Благојевић** из Ниша, испуњава све Законом и Конкурсом предвиђене услове за избор у звање *асистент* за ужу научну област Комуникологија, језик и студије медија (*Медијско право* и *Медијска етика*). Комисија такође констатује и да је реч о кандидату који, према свим вреднованим параметрима, сасвим одговара траженом профилу, имајући у виду следеће:

3.1. Формално образовање

Будући да су предметне области за које је овај конкурс расписан - *Медијско право* и *Медијска етика*, уско повезани са правном науком, Андреј Благојевић је дипломом Правног факултета Универзитета у Нишу и стицањем стручног назива 'дипломирани правник', задовољио један од основних критеријума, предвиђених за наведену сарадничку позицију.

Образовање после основних студија усмерава кандидата Благојевића ка новинарству и комуникологији. Будући да је после дипломирања права, уписао и успешно завршио дипломске (мастер) академске студије Новинарства на Департману за комуникологију и новинарство Филозофског факултета Универзитета у Нишу, Кандидат је, у оквиру датог научног поља *Друштвено-хуманистичке науке*, интердисциплинарно повезао две научне области: *Правне науке* и *Комуниколошке и културолошке науке*. Предочена чињеница, Кандидата чини компетентним и погодним за предмете у домену расписаног конкурса за избор сарадника у настави. Поред овога, важно је истаћи и то да је и мастер рад Андреја Благојевића, *Правна регулација и етичка питања у савременом новинарству у Србији*, одбраћен 2014. године на Департману за новинарство, предметно и програмски, уско повезан са предметима: *Медијско право* и *Медијска етика*. У раду Кандидат анализира правне прописе у области медија, а исто тако, бави се и етичношћу извештавања у српској

дневној штампи, анализирајући садржину дневних листова и утврђујући примере кршења правила етичког кодекса новинара.

Опредељење Андреја Благојевића и усмерење ка медијском праву огледа се и у томе што је, уписавши докторске студије права 2014. године, изабрао Јавноправни смер, који даје могућност израде докторске дисертације из ове области.

3.2. Професионално ангажовање

У предметном домену, комисија нарочито вреднује искуство у настави. Кандидат је, с обзиром на то да је демонстраторски стаж обновљен, показао запажене резултате у процесу реализације наставних активности предвиђених планом и програмом Департмана за комуникологију и новинарство Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Како је наведено, Кандидат је у току два семестра, био ангажован као демонстратор на Департману за новинарство и комуникологију и то на предметима: *Новинарска етика* и *Медијска етика*. То указује на способност Кандидата за рад у настави, што је за предметни избор веома важно.

С друге стране и чињеница да је Кандидат Андреј Благојевић активно учествовао у многобројним пројектима и ваннаставним активностима Департмана, које су за циљ имали информисаност, односно додатно образовање студената, јасно указује на то да је, одговорношћу и посвећеношћу, пре свега, освојио поверење Колегиница и Колега, а потом и да је способан за тимски рад, за реализацију сложених подухвата и, најзад, изградњу односа, примерених академској заједници највишег ранга.

3.3. Научно-истраживачки рад

На основу приложене документације, комисија је утврдила да је кандидат Благојевић, до сада:

- имао четири саопштења на међународним конференцијама, од којих су два била на енглеском језику (под бројем 3 и 4),
- објавио осам научних радова:
 - у зборницима радова са међународних конференција (рад под бројем 6 - категорија **М 14**)
 - у престижним часописима категорије **М 22** (рад под бројем 1),
 - три рада (под бројем 2, 4 и 7) у часописима категорије **М 51**;
 - рад под редним бројем 3, објављен је у часопису категорије **М 53**;
 - рад под редним бројем 5 је објављен у часопису категорије **М 63**,
 - за рад под редним бројем 8, није утврђена категоризација.

Детаљном анализом приложених научних радова, Комисија је констатовала да се аутор на компетентан и стручан начин бави темама из области медијског права, правне регулације новинарске професије, као и заштитом ауторског права новинара.

Кандидат је у предоченим радовима третирао и проблематику етичности новинарске професије и медијске области уопште, како у свету, тако и у нашој земљи, односно у земљама окружења.

Један рад, посветио је теми из области “модерних тржишних комуникација”, односно реклами. Тема је детаљно анализирана, мада је изван, конкурсом третираног, опсега.

Комисија високо оцењује приложене радове и сматра да је Андреј Благојевић, у значајној мери, заинтересован и посвећен научним истраживањима у области медијског права и медијске етике.

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР

На основу увида у документацију која је била на располагању и детаљне анализе свих релевантних параметара у изборном поступку, Комисија једногласно предлаже Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу, да Кандидата **Андреја Благојевића**, изабере у звање *асистент* за ужу научну област „Комуникологија, језик и студије медија“ (*Медијско право и Медијска етика*).

У Нишу, 5. 8. 2015.

Чланови Комисије:

1. **Др Јелена Вучковић**, доцент
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

2. **Др Зоран Арацки**, доцент
Филозофски факултет Универзитета у Нишу

3. **Др Владета Радовић**, ванредни професор
Филозофски факултет Универзитета у Нишу

